

JOHANNA MO

METSÄMAA

Suomentanut Kristiina Vaara

LIKE

Ruotsinkielinen alkuteos: *Mittlandet*
Copyright © Johanna Mo 2022
Published by agreement with Ahlander Agency

Suomenkielinen laitos
© Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

LIKE

Like Kustannus
Helsinki
www.like.fi

ISBN 978-951-1-44917-1

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

4041 0037
Painotuote

Viimeinen päivä

Suu on täynnä verta, ja hän sylkee, pakottaa jalkoihin vauhtia. Askelet saavuttavat häntä koko ajan. Huohotus. Puita on vaikea nähdä pimeässä, mutta jos hän vain pysyisi polulla, hän päätyisi tielle. Hänen on pakko päästä tielle. Pakko. Asfaltin pitäisi tuntua jalkojen alla pian.

Äkkiä hän makaa selällään. Järkytykseltään hän ei tajua, mitä tapahtui. Hän ei ymmärrä, mihin hän törmäsi, puu se ei ollut. Hän kierähtää kyljelleen päästäkseen ylös, mutta huohotus kuuluu nyt hänen yltään. Kädet vääntävät hänet takaisin, tarraavat kurkusta. Hän ei saa henkeä.

Lopeta! Hän haluaisi anella, pyytää anteeksi, selittää, että se oli pelkkä väärinkäsitys, mutta hän ei pysty hengittämään eikä puhumaan. Raivo ja viha painavat häntä alaspäin. Imeytyvät häneen. Hän etsii niistä voimaa, mutta painuu vain alemmas maahan. Kasvoille putoilee jotain kosteaa. Sylkeä, kyyneleitä vai sadepisaraita? Näkö sumenee, eikä hän tunne enää käsiään – vain leppeän kesätuulen vireen. Tämä on kai sellainen trooppinen yö, vai miksi niitä nyt sanotaan.

Pääsin ylioppilaaksi. Olen vapaa. Häntä naurattaa taas, niin kuin monesti aiemminkin tänään, mutta hän ei pysty nauramaan. Hän vavahtaa. Keho panee vastaan, herättää hänet lamaannuksesta. Jollain ilveellä hän onnistuu kääntämään päätä niin, että saa vähän henkeä puristavasta otteesta huolimatta. Hän vääntyilee ja pakottaa silmät auki. Syvemmillä metsässä kajastaa valo. Joku istuu kyyryssä

puun alla. Hän häkeltyy. Sitten hän muistaa ja tajuaa vasta nyt näkemänsä, mutta on liian myöhäistä. Ote on nyt tiukempi. Hän yrittää potkia ja lyödä, mutta jalat ja kädet eivät tottele. Mikään ei enää tottele. Kurkkua puristavat kädet pakottavat kaiken pois.

PERJANTAI, 13.
JOULUKUUTA

Ensimmäinen luku

Sängyssä oli lämpoisempi kuin alakerran sohvalla, joten Hanna Duncker oli mennyt untuvatäkin alle ja nojasi isoon tyynykasaan tabletti polvellaan. Oli ollut kevät, kun hän oli muuttanut Klevaan. Nyt oli talvi ja pakkasta, ja talo tuntui kylmältä ja vetoisalta, vaikka lämpömittari väitti, että sisällä oli kaksikymmentä plusastetta.

Hanna haukotteli ja laittoi *Downton Abbeyn* uuden jakson pyörimään. Oikeastaan hänen olisi pitänyt olla Isakin luona tänä iltana. Olihan Lucian päivä. Mutta Isak oli lähettänyt aamulla viestin, että hänellä oli kurkkukipua ja päänsärkyä. Kolmen ruokalajin luksusillallinen oli vaihtunut jääkaapista löytyneisiin tähteisiin, joita seurasi sarjamaratoni ja irtokarkkia sängyssä. Hän oli pian katsonut kolmannen kauden loppuun eikä tajunnut, miten sarja oli voinut mennä häneltä ohitse. Paras oli Maggie Smith, joka esitti lady Violetia, englantilaisen yläluokkaisen suvun äkäistä päätä.

Hannan huomio irtaantui ruudusta. Tarve nähdä fiktiivistä rakkautta kauniissa miljöissä oli pienentynyt sen jälkeen, kun Isak oli tullut hänen elämäänsä. Toissa päivänä he olivat käyneet Rebeckan ja Petrin luona syömässä. Se oli ollut ensimmäinen kerta, kun hän ja Isak olivat tavanneet Rebeckan pariskuntana, ja ystävä oli vaikuttanut iloiselta hänen puolestaan. Rebeckan elämä hapuili eteenpäin menetyksestä huolimatta. Nyt oli kulunut seitsemän kuukautta siitä, kun hänen lapsensa Joel oli kuollut. Rebecka soitti usein ja halusi tavata. Ystävä tarvitsi häntä, ja tavallaan hän ei halunnut mitään muuta kuin hoitaa tuota suhdetta. Silti hän useimmiten kieltäytyi.

Se, mitä hänen pitäisi kertoa Rebeckalle, painoi häntä. Asia, jonka hän oli saanut tietää syksyllä, kun hänen veljensä Kristoffer oli yhtäkkiä ilmaantunut hänen ovelle.

Hanna pani tabletin pauselle ja otti puhelimen käteensä. Etsi Rebeckan numeron. Tuijotti sitä pitkään ja napautti sen pois. Hän ei voinut soittaa tähän aikaan. Kello oli melkein kymmenen, eikä hän halunnut herättää Mollya. Sen sijaan hän etsi kuvan, jonka Rebecka oli lähettänyt aiemmin tänään. Siinä Molly seisoj valkoisessa Lucia-mekossa kynttiläkruunu hiuksilla ja hymyili iloisena kameralle. Kuva oli otettu Gårdbyn koulun edustalla. Hän ja Rebecka olivat käyneet lapsina samaa koulua.

Hannalle tuli ikävä Isakia, mutta ei hän voinut soittaa hänellekään. Jos Isak kerran voi huonosti, hän varmasti nukkui jo. *Oletko hereillä?* Hanna lähetti viestin. Kun oli kulunut muutama minuutti eikä vastausta kuulunut, hän lähetti sykkivän sydämen ja pani puhelimen pois. Vielä haukotus, ja tablettikin joutui yöpöydälle. Hän oli niin väsynyt, että saattaisi jopa saada unen päästä kiinni. Hän työnsi pois suuret koristetyynyt. Painoi posken vasten valkoista, pöyheää tynyä. Toivottavasti Isak voisi huomenna paremmin.

Isak nojasi pilariin poliisitalon edessä. Miksi hän on työpaikallani? Hanna ajatteli. Iloisesti yllättyneenä Hanna lähti juoksemaan Isakia kohti, jalat tapasivat hädin tuskin maahan, mutta pysähtyi kuin seinään nähdessään Isakin kasvot. Mies tuijotti Hannaa viihaisen näköisenä.

Isakin kasvot muuntuivat Kristofferin kasvoiksi. Veli avasi suunsa, ja Hanna tiesi, mitä tämä sanoisi. Hän osasi keskustelun ulkoa. Keskustelun jonka he olivat käyneet sen jälkeen kun Hanna oli vastahakoisesti päästänyt veljen olohuoneeseensa.

Olin paikalla, kun Ester Jensen kuoli.

Järkytys tuntui kropassa yhtä vahvana kuin silloinkin. Jotenkin ihmeellisesti Hanna tiesi näkevänsä unta, ja unessa kaikki esteet tuntuivat poistuneen. Hän ei pystynyt mitenkään puolustautumaan, ja hän halusi pois. Unessa hän painoi silmät lujaa umpeen. Kun hän

avasi ne, hän istui taas sohvalla Kristofferin kanssa. Samalla lailla kuin he olivat istuneetkin. Jopa puolityhjä vesilasi oli jakkaralla, jota hän käytti sohvapöytänä.

Miten niin olit paikalla? Hanna kysyi. *Tapoitko sinä hänet?*

Kristoffer painoi kasvot käsiinsä. Hän ei saanut nyyhkytykseltään kerrottua. Miksi oli niin lämmin? Hanna oli hiestä nihkeä. Se ei täsmännyt. Näin lämmin ei ollut ollut silloin, kun Kristoffer oli ollut hänen luonaan. Hanna sekä halusi että ei halunnut pysyä unessa. Jollain tasolla hän toivoi, että veljen kertomus muuttuisi, kävisi helpommin kestettäväksi.

Uni oli poissa. Hän makasi ja tuijotti kattoon, jota ei näkynyt. Väsyneet aivot yrittivät tulkita havainnot: lämmön, ritisevän äänen, terävän, pistävän hajun.

Helvetti. Talo on tulussa.

Hanna löi päänsä viistoon kattoon hypätessään ylös. Huone pyöri, mutta hän pääsi ovelle. Se oli raollaan, ja hän työnsi sitä kyynärpäällä. Paksu savu hyökylä alakerrasta. Sitä kautta ei pääsisi ulos. Hän kääntyi, säntäsi yöpöydälle ja nappasi puhelimen. Tarvitsisiko hän jotain muuta? Lattia tuntui lämpimältä jalkojen alla, eikä hän pystynyt ajattelemaan. Hän tiesi vain, että hänen täytyi päästä ulos. Hän työnsi takapihan puoleisen ikkunan auki. Viileä ilma sai hänet tajuamaan, että hänellä oli vain yöpaita ja pikkuhousut, ja hän nappasi vielä aamutakin. Vetäisi sen ylleen samalla, kun katsoi alas ikkunasta. Liekit nuolivat talonseinää. Hän ei pystyisi madaltamaan pudotusta roikkumalla ikkunankarmista. Hänen olisi pakko hypätä.

Ei ollut aikaa yrittää heivata ikkunasta ensin patjaa tai jotain muuta pehmeää. Hanna työnsi puhelimen taskuun, nosti tuolin ikkunan eteen ja viskasi ulos sillä olevat vaatteet. Sitten hän kapusi tuolille, nosti toisen jalan ikkunalaudalle, otti kiinni karmista. Maassa oli lumipeite, mutta vain muutaman sentin paksuinen. Suoraan alapuolella oli pari metriä leveä kuisti – sen jälkeen alkoi nurmi. Sinne asti hänen pitäisi koettaa päästä.

Hanna nielaisi ja hyppäsi.

Jo ilmassa hän tajusi, ettei pääsisi nurmelle asti. Kuisti oli kuitenkin onneksi puuta eikä kiveä niin kuin naapurin Ingridin kuisti. Hän yritti olla pieni ja pehmeä. Aamutakki liukui ylös, kun hän iskeytyi kuistiin ja kierähti ympäri. Lunta oli kaikkialla. Sen jääkylmä syli löi ilman keuhkoista ja lievitti kipua. Lumi oli pehmentänyt iskua, eikä Hanna uskonut, että mikään oli murtunut.

Hän kääntyi katsomaan taloa. Liekit ylsivät nyt ikkunaan. Hänellä ei ollut ollut montaakaan sekuntia hukattavana. Hän pinkaisi lähemmäs hakemaan farkut. Tuulenpuuskan oli täytynyt puhaltaa ohut paita taloa päin, sillä paita oli tulella. Kasvoilla tuntuva kuumuus oli sietämätön. Kun hän oli päässyt riittävän kauas, hän veti farkut jalkaan, kaivoi puhelimen käteensä ja soitti hätänumeroon.

Liekit kohtasivat toisensa katolla kuin ystävät, jotka eivät olleet nähneet aikoihin. Taloa ei voisi pelastaa. Eipähän tarvitse palella siellä, hän ajatteli, ja sitten tuli itku. Klevan talo oli pelastanut hänet, kun hän oli muuttanut kotiin Öölantiin Tukholman vuosien jälkeen. Isä oli pidätetty murhasta samalla viikolla, kun Hanna oli päässyt ylioppilaaksi, ja hänen oli ollut pakko päästä pois. Ikävä ja epäilykset olivat vetäneet hänet takaisin, ja hän oli ollut oikeassa. Vaikka isä oli tuomittu, hän ei ollut syyllinen. Ainakaan murhaan.

Hanna tuijotti liekkejä, mutta ei nähnyt enää niitä vaan isänsä Larsin. Isän tuskaisan ilmeen, kun hän istui Hannaa vastapäätä vanhikilan vierailuhuoneessa. Sen sijaan, että olisi luottanut vaistoonsa, Hanna painosti häntä.

Miksi tapoit Ester Jensenin?

Vastaus, joka sai hänet silloin niin vihaiseksi:

Se ei ollut tarkoitus.

Nyt Hanna toivoi, että olisi halannut isää, auttanut häntä kulkemaan tuon tien. Mutta Hanna oli noussut ja lähtenyt.

Toinen luku

Juuri ennen Klevaan kääntyvää tietä Erik Lindgren näki liekit tummaa talvitaivasta vasten. Ilmeisesti palokunta ei ollut onnistunut sammuttamaan tulipaloa. Hänen pomonsa Ove Hultmark oli soittanut ja herättänyt hänet, selittänyt, mitä oli meneillään. Mutta Hanna oli kunnossa. Ainakin fyysisesti. Hän oli soittanut hätänumeroon itse.

Erik kääntyi asuinalueelle. Melkein kaikissa ikkunoissa oli valo, vaikka oli myöhä. Asukkaat olivat varmaan heränneet sireeneihin eivätkä saaneet enää unta. Palon leviämiskatku oli pieni tänä vuodenaikana. Tiet olivat niin kapeita, etteivät paloautot päässeet ohitse. Lumi narisi renkaiden alla, kun hän ajoi pientareelle ja pysäköi. Hannan talo oli hiukan kauempana – aukealla. Välimatkasta huolimatta Erik tunsu liekkien lämmön noustessaan autosta. Savu pisteli keuhkoissa. Hän paikansi lähimmän palomiehen ja näytti virkamerkkiä.

”Olen Hannan kollega”, Erik sanoi. ”Missä hän on?”

Palomies nyökkäsi kohti vähän kauempana olevaa ambulanssia. Sen oli täytynyt tulla vastakkaisesta suunnasta, sillä sen keula osoitti kohti heitä. Erik kiiruhti ambulanssille ja kiersi sen taakse. Hanna istui paareilla huopa harteillaan. Hänellä oli yllään farkut ja aamutakki. Ensihoitaja seiso vieressä ja penkoi laatikkoa. Hannalla oli happinaamari, mutta hän laski sen heti, kun Erik nousi ambulanssiin.

”Mitä sinä täällä teet?”

”Minähän en ole vielä käynyt sinun luonasi”, Erik vastasi. ”Ajattelinkin että olisi aika.”

Hanna nauroi, mutta nauru muuttui yskänpuuskaksi. Hän painoi naamarin takaisin kasvoilleen ja veti muutaman syvän henkäyksen.

”Tuo ei kuulosta hyvältä”, Erik sanoi.

”Äh, ei tässä mitään”, Hanna sanoi. ”Mutta olisit tulleet eilen. Silloin olisin voinut keittää kahvit.”

Erik aikoi vielä vitsailla, että Supriyakin olisi varmasti halunnut tulla, mutta muutti mielensä. Se ei olisi ollut enää hauskaa. Poliisikorkeakoulussa hänet oli evakuoitu nostokurjella opiskelijasuunnosta, koska toinen opiskelija oli saanut päähänsä alkaa laittaa ruokaa keskellä yötä ja sitten nukahtanut. Erik oli seissyt ikkunassa odottamassa pelastusta, ja se oli edelleen kamalimpia juttuja, joita hän oli kokenut, vaikka hän oli ollut jo vuosikausia poliisi. Kun savu oli saatu tuuletettua pois, hän oli päässyt muuttamaan takaisin, mutta Hannan talosta tuskin jäisi jäljelle mitään, niin ilmieliekeissä se oli ollut. Ensihoitaja pyysi Erikiä siirtymään ja Hannaa kohottamaan jalkaansa. Sitten hän alkoi sitoa sitä.

”Miten pääsit ulos?” kysyi Erik.

”Olin nukkumassa”, Hanna sanoi. ”Eli toisen kerroksen ikkunasta. Mutta jalka on vain nyrjähtänyt.”

”Onneksi heräsit.”

”Niinpä.”

Hanna epäröi niin kuin hänellä olisi ollut muutakin sanottavaa. Mutta sitten hän nosti happinaamarin taas kasvoilleen. Hän tiesi yhtä hyvin kuin Erik, että olisi voinut kuolla. Tulipaloissa savu aiheutti sen, ettei moni nukkuva herännyt. Erik oli istunut pänttäämässä tenttiin sinä opiskeluaikojensa yönä, koska oli tullut myöhään kotiin. Kun palovaroitin oli alkanut huutaa, käytävä oli ollut jo niin täynnä savua, että hän oli sulkenut oven ja pysynyt huoneessaan.

”Eikö sinulla ole palovaroitinta?” Erik kysyi.

”Tietenkin on”, Hanna sanoi, kun otti naamarin taas kasvoiltaan.
”Mutta se ei soinut. Paristo oli varmaan lopussa.”

”Osaatko sanoa, mistä palo sai alkunsa?” Erik kysyi.

”En kyllä osaa”, Hanna sanoi.

Ensihoitaja oli saanut jalan valmiiksi, ja Erik tunsu olevansa tiellä.

”Käyn juttelemassa sammutusjohtajan kanssa”, hän sanoi. ”Ehkä jotain on jo selvinnyt.”

Erik sivuutti Hannan vastalauseet ja hyppäsi alas ambulanssista. Hän seiso hetken katselemassa pelastajien työtä. He toimivat ripeästi, mutta eivät hätäisesti. Selvästikin heillä oli homma hanskassa.

Hän lähestyi miestä, joka johti operaatiota. Lumi narisi kengänpohjissa. Erik rakasti tätä vuodenaikaa. Hän oli ostanut tyttärelleen Nilalle joululahjaksi murtomaasukset, jotta he voisivat hiihtää yhdessä. Oikeastaan Erik piti enemmän laskettelusta, mutta täällä ei ollut rinteitä. Supriyaa talviurheilu ei huvittanut pätkäkään. Erik ei ollut saanut häntä koskaan edes kokeilemaan. Mutta joulua Supriya rakasti. Ensimmäisenä yhteisenä joulunaan he olivat asuneet Mumbaissa, ja Erik oli yrittänyt valmistaa Supriyalle ruotsalaisen jouluaterian intialaisista kasvisruoka-aineksista. Epäonnistumisen hän oli hyvittänyt laulamalla joululauluja, ja Supriya oli nauranut vedet silmissä.

Olemme aina osanneet nauraa, Erik ajatteli. Huoli siitä, että Supriya haluaisi muuttaa takaisin Intiaan, oli laantunut. Pari kuu-kautta sitten he olivat juhlineet valonjuhlaa, diwalia, ja Erik oli nähnyt vaivaa lievittääkseen Supriyan koti-ikävää. Sytyttänyt kynttilöitä ympäri asuntoa, leiponut, ostanut pieniä lahjoja ja puhunut monta videopuhelua appivanhempien kanssa.

Toistamiseen Erik näytti virkamerkkinsä.

”Olitpa nopea”, mies sanoi.

”Miten niin?”

”Ei ole kuin muutama minuutti, kun soitin ja ilmoitin, että kyse on tuhopoltosta.”

”Kuinka varmaa se on?”

”Erittäin varmaa”, mies sanoi. ”Palon rajuun kehitykseen nähden.”

”Olen täällä ystävänä”, Erik sanoi. ”Mutta tutkijat ovat varmasti matkalla.”

Hän kiiruhti takaisin ambulanssille.

”Tuhopoltto”, hän sanoi.

Hanna nyökkäsi eikä näyttänyt pätkeäkään yllättyneeltä.

”Tiedätkö kuka tämän takana on?” Erik kysyi.

Ehkä Ester Jensenin tytär Maria oli sytyttänyt palon. Muutama kuukausi sitten hän oli lähettänyt Hannalle uhkausviestin, ja Hanna oli saanut myös uhkauspuheluita, joita ei pystytty jäljittämään. Hanna oli vastaamassa, mutta hänet keskeytti korviahuumaavaa rysähdys.

Kolmas luku

Katto varmaan luhistui, Hanna ajatteli. Kaikki, mitä hän omisti, oli palanut poroksi, eikä hänellä ollut enää asuinpaikkaa. Hän painoi happinaamarin kasvoilleen, jottei hänen tarvitsisi puhua.

”Tiedätkö kuka tämän takana on?” Erik kysyi uudelleen.

Hanna pudisti kiivaasti päätään. Hän ei voinut kertoa Erikille. Ei tässä eikä nyt. Mutta tulipalon takana saattoi olla vain yksi ihminen.

Hän sulki silmät, mutta silloin muistikuvat Kristofferin tapamisesta palasivat. Unessa koetut tunteet, jotka tulipalo oli ravistelut hänestä, mutta ei poistanut kokonaan. *Olin paikalla, kun Ester Jensen kuoli*. Miten Kristoffer oli saattanut valehdella kaikki nämä vuodet? Veli oli saanut hänet kyseenalaistamaan kaiken sen, mitä isä oli hänelle merkinnyt. Hän avasi silmät.

”Luulen että sinun pitäisi nyt lähteä”, ensihoitaja sanoi.

”Soitan huomenna”, Erik sanoi.

Hanna nyökkäsi. Heti, kun Erik oli lähtenyt, hän laski happinaamarin kasvoiltaan. Ensihoitaja oli kolmekymppinen nainen. Hiukset olivat korkealla poninhännällä, ja kaulaan oli tatuoitu kiinalaisia merkkejä. Hanna kosketti omaa tatuointiaan. Käsi-varressa olevaa satakieltä.

”Sattuuko?” ensihoitaja kysyi.

”Ei”, Hanna sanoi ja päästi käsivartensa.

Mummi oli antanut hänelle puisen satakielen ja sanonut, että se suojelisi häntä painajaisilta. Ne olivat hajottaneet Hannan yöt äidin kuoltua syöpään Hannan ollessa vasta kahdentoista. Satakieli

oli ollut makuuhuoneen ikkunassa. Miksei hän ollut heittänyt sitä ulos ennen kuin hyppäsi? Nyt sekin oli mennyttä.

”Entä miten voit?”

”Olen voinut paremminkin”, Hanna sanoi.

”Päivän vähättely”, hymähti nainen.

”Pelkästään tämän päivän?”

”Eilen meillä oli auto-onnettomuus. Liikennemerkki oli keihästännyt kaverin, ja hän sanoi voivansa loistavasti.”

”Selvisikö hän hengissä?”

”Juu, mihinkään tärkeään elimeen ei osunut.”

”No mikä minun tuomioni on?” Hanna kysyi.

”Keuhkot ovat ärtyneet”, ensihoitaja sanoi. ”Mutta yleisesti arvot näyttävät hyviltä. Olen silti sitä mieltä, että voisit viettää yön valvonnassa.”

”Ei kiitos.”

”Komplikaatioita voi vielä tulla”, ensihoitaja yritti.

”Ei kiitos”, Hanna toisti.

Keuhkot tuntuivat jo paremmilta. Hän ei ollut ehtinyt hengittää kovin paljon savua. Nyrjähtänyt nilkka oli hellä, ja päässä oli kunnan kuhmu kattoon iskeytymisestä, mutta sen pahemmin eivät asiat ilmeisesti olleet. *Olisin voinut kuolla.* Hanna pakotti ajatuksen pois.

”Minne sitten menet?” nainen kysyi. ”Talosi on...”

”Naapuri tarjosi jo yöpaikkaa.”

Ingrid oli juossut paikalle muutaman minuutin kuluttua siitä, kun Hanna oli soittanut hätänumeroon. Hanna oli kuullut hänen epätoivoiset huutonsa talon toiselta puolelta, mutta ei ollut kyennyt vastaamaan. Sen sijaan hän oli hoiperrellut Ingridin luo. He olivat melkein Ingridin talolla, kun ensimmäinen paloauto saapui. Muutkin olivat tehneet hälytyksen tulipalosta. Ingridiä oli palellut, joten hän oli mennyt sisään, ja Hanna oli lähtenyt ensihoitajan mukaan.

Hanna otti puhelimen taskusta. Puhelin, farkut, yöpaita, pikkuhousut ja aamutakki oli kaikki, mitä hän oli saanut mukaansa. Isakin luona oli hammasharja ja vaihtovaatteet.

Silmiin nousivat kyynelet, kun hän ajatteli Isakia. Tällä hetkellä sekini tuntui keskustelulta, johon hän ei pystyisi. Isakin ääni saisi hänet takuuvarmasti romahtamaan. Isakin sijaan hän soitti Ingridille.

”Mukava ensihoitaja on nyt valmis. Mutta joudut hakemaan minut, jos hän vain päästää minut lähtemään.”

Nainen nauroi ja pudisti päätään.

”Totta kai”, Ingrid sanoi.

”Minkä kokoinen jalka sinulla on?” Hanna kysyi.

”Kolmekymmentäseitsemän.”

Hannalla oli neljäkymmentäkaksi. Ei kovin kumma siihen nähden, että hän oli satakahdeksankymmentäviisi senttimetriä pitkä.

”Harmi, mutta voisitko tuoda tohvelit tai sukat?”

Hanna ei halunnut kävellä paljain jaloin lumessa.

”Katsotaan mitä löydän”, Ingrid sanoi.

Muutaman minuutin kuluttua Ingrid saapui mukanaan suuri villahuopa ja kylpytossut, jotka olivat kai kuuluneet hänen puolisolleen tai pojalleen. Poika oli ottanut tilan haltuunsa, kun puoliso oli kuollut melkein kaksikymmentä vuotta sitten.

”Olen pahoillani, mutta minulla ei ole tämän parempia.”

”Ne kelpaavat.”

Hanna työnsi jalat tohveleihin ja vetäisi villahuovan ympärilleen. Ensihoitaja auttoi hänet ulos ambulanssista.

”Onnea matkaan”, hän sanoi.

”Kiitos”, Hanna vastasi.

Jalalle oli helpompi varata nyt, kun se oli kunnolla sidottu. Lipokkaiden muovi kylmeni äkkiä, mutta hän ei sentään joutunut kävelemään paljain jaloin. Sammutusjohtaja kiiruhti hänen peräänsä.

”Tutkijat haluavat varmasti puhua kanssasi”, hän sanoi.

”Olen naapurissa”, Hanna vastasi. ”Mutta arvostaisin kovasti, jos sitä ei tarvitsisi tehdä tänä yönä.”

Joku huusi sammutusjohtajaa, ja hän päästi Hannan lähtemään. Hitaasti he jatkoivat matkaa Ingridin talolle. Naapurin oli vaikeampi

kävellä kuin Hannan. Joku alhaalla Klevan rantatiellä asuva oli näemmä lähtenyt talviyöhön seuraamaan tilannetta, mutta ei tullut perille asti. Hanna riisui lipokkaat Ingridin eteisessä, mutta piti huovan harteillaan. Naapuri oli jo pedannut olohuoneen sohvan.

”Lonkka on huonompi”, hän sanoi. ”Valitettavasti en siis voi tarjota sänkyä sinulle.”

”Tämä on hyvä.”

Hanna istui sohvalle untuvatäkin alle, kun Ingrid meni keittiöön laittamaan teetä ja viskiä.

”Soitanko Isakille?” hän kysyi heti, kun oli laskenut tarjottimen sohvapöydälle.

”Soitan aamulla, kun herään.”

”Niin kuin muka saisit nukkuttua vielä”, Ingrid tuhahti. ”Isakin täytyy saada tietää.”

”Ja hän saakin”, Hanna sanoi. ”Ei vain nyt heti. Peruimme tapaamisen tänään, koska hän oli sairaana.”

”Hän loukkaantuu, jos et soita heti”, Ingrid vastusti.

”Ole kiltti”, Hanna sanoi. ”En millään jaksaisi...”

Hän otti teekupin. Painoi kämmenet kupin kylkiin ja nosti sen suulleen. Muistikuvat Kristofferin käynnistä sekoittuivat taloa nuolevien liekkien kuviin. Kädet alkoivat täristä. Hänellä ei ollut mitään jäljellä. Lompakko oli ollut takintaskussa alakerrassa.

”Oli kauheaa seisoa siinä ja katsella liekkejä, kun luulin, että olit vielä sisällä”, Ingrid sanoi. ”Tiedätkö kuka sen syytytti?”

”Miksi sellaista kysyt?”

”Ei se itsestään syytynyt. Siellä haisi bensiini.”

Hanna yritti ottaa vielä kulauksen teetä, mutta kädet tärisivät liikaa. *Olisin voinut kuolla.* Ajatukset eivät suostuneet väistymään. Jotenkin hän sai laskettua kupin kädestään. Hän avasi suunsa ja oli kertomassa Ingridille saman valheen kuin Erikille.

”Se oli Axel Sandsten”, Hanna sanoi.

Ingrid tuijotti häntä, ja Hanna olisi epätoivoisesti halunnut ottaa sanansa takaisin. Mikä hänessä oli vikana? Tällaista oli olla sokissa,

hän tajusi. Toki hän oli ollut sokissa sekä silloin, kun äiti oli kuollut, että silloin, kun poliisi oli hakenut isän, mutta hän ei muistanut, että olisi menettänyt itsensä hallintaa kokonaan. Hän värisi vilusta ja kietoi villahuopaa ja untuvatäkkiä tiukemmin ympärilleen.

”Niin, tai ehkä hän ei varsinaisesti sytyttänyt sitä”, hän jatkoi. ”Vaan lähetti jonkun tekemään sen.”

Hahmo alhaalla rantatiellä muistui hänen mieleensä. Entä jos se ei ollutkaan ollut naapuri?

”Miksi Axel Sandsten haluaisi tappaa sinut?” Ingrid kysyi.

”Koska hän tappoi Ester Jensenin.”

Kertoessaan Ingridille Hannan täytyi taas elää uudestaan se, mitä Kristoffer oli paljastanut. Hanna oli pakottanut Kristofferin kertomaan jutun moneen kertaan. Samoin kuin kuulusteltavien kanssa, jotta he kompastuisivat epäjohtonmukaisuuksiin. Mutta Kristoffer oli vain kertonut lisää yksityiskohtia. Kristoffer, Robin ja Axel olivat murtautuneet Ester Jensenin taloon. He olivat vetäneet tyynyliinan hänen pänsä yli, sitoneet hänet tuoliin ja etsineet rahaa. He eivät olleet löytäneet kuin muutaman satalappusen, ja Axel oli raivostunut ja rynnännyt Esterin luo. Kaatanut hänet ja alkanut potkia. Sekä Kristoffer että Robin olivat järkyttyneet niin kovasti, etteivät olleet kyenneet puuttumaan. Ainakin Kristofferin mukaan. Kun he lopulta olivat saaneet Axelin lopettamaan, oli ollut liian myöhäistä.

Ester oli kuollut.

Ingrid istui pitkään vaiti. Kasvot olivat ilmeettömät, mutta aivan selvästi hän työsti kuulemaansa. Hanna otti vuorostaan viskilasin. Onnistui pitämään kädet sen verran vakaina, että sai siemaistua siitä. Hän yski ja painoi kämmenellä rintaansa. Ehkä hänen olisi sittenkin pitänyt lähteä sairaalaan. Siellä hän ainakin olisi välttynyt tältä.

”Kuka Esterin talon sytytti?” Ingrid kysyi lopulta.

”Isä”, Hanna sanoi. ”Suojellakseen Kristofferia. Isä luuli, että hän oli murhaaja.”

Tämä osa Kristofferin kertomuksesta oli ollut epäjohtonmukainen. Hän kertoi Axelin pakottaneen Robinin mukaansa ja jättä-

neen Kristofferin taloon vainajan kanssa. Paniikissa Kristoffer oli soittanut isälle, ja hän oli kiiruhtanut paikalle. Isälle Kristoffer oli sanonut, että oli tappanut Esterin ja ettei se ollut ollut tarkoitus.

”Oletko kertonut tätä kenellekään muulle?” Ingrid jatkoi.

”En.”

Eikä hänen olisi pitänyt kertoa nytkään. Ei tässä tilanteessa.

”Esterin tyttären täytyy saada tietää.”

”Tiedän”, Hanna sanoi.

Menetykset vyöryivät hänen päälleen. Äiti oli kuollut syöpään. Isä oli alkanut juoda ja oli tuomittu murhasta. Kristoffer oli antanut hänen uskoa, että heidän isänsä oli murhaaja. Isä oli päässyt vankilasta ja juonut itsensä hengiltä. Taloa ei enää ollut.

Kun Kristoffer oli kertonut totuuden, Hanna oli heittänyt hänet ulos. Ei ollut kyennyt puhumaan hänen kanssaan viikkokausiin. Kristofferin versio ei käynyt Hannan järkeen. Miksi Axel ja Robin olisivat jättäneet hänet sinne?

Lopulta raivo oli laantunut sen verran, että hän oli pystynyt kuuntelemaan Kristofferin anteeksipyyntöyritykset ja alkanut pehmittää tätä puhelimessa. Hanna ei halunnut mennä pomonsa Ove Hultmarkin puheille ilman Kristofferia. Ove oli tutkinut murhaa kuusitoista vuotta sitten. Jos tutkinta avattaisiin uudelleen, koko totuus tulisi toivottavasti ilmi.

Mutta entäs nyt? Hannan järkevä puoli tiesi, ettei asia voisi odottaa enää. Mitä Axel tekisi tajuttuaan, että Hanna oli edelleen hengissä? Ehkä hän tiesi sen jo. Ehkä se olikin hän, joka oli seissyt alhaalla rantatiellä. Toisaalta Hanna olisi halunnut rynnätä ulos, mutta hän ei halunnut antaa periksi vainoharhaisuudelle.

”En aio päästää Axelia seuraamuksitta mistään, mitä hän on tehnyt”, Hanna sanoi.

”Siitä olen täysin vakuuttunut”, Ingrid sanoi. ”Mutta en usko, että on kovin järkevää lähteä hänen peräänsä omin päin.”

Hanna ei sanonut mitään. Hän tiesi, että Ingrid oli oikeassa. Silti hän epäröi edelleen Oven puheille menemistä. Hannalla oli

vain Kristofferin kertomus, ja hänen täytyisi löytää edes jotain sen tueksi. Tai sitä vastaan. Yksin Kristofferiin ei ollut luottaminen, niin se vain oli.

Hanna siemaisi lisää viskiä. Kädet eivät tärisseet enää niin paljon. Hitaasti tutkijanmieli heräsi. Mistä hän aloittaisi? Ehkä Robinin siskosta Klarasta. Klara oli tullut hänen luokseen Missing Peoplen järjestämän etsinnän aikana, sitten hän oli soittanut, ja Hanna oli käynyt hänen luonaan juuri ennen Kristofferin tuloa. Klara oli aavistanut, että Robin ja Kristoffer olivat sekaantuneet johonkin yhdessä ja että se oli saanut Robinin tappamaan itsensä ajamalla päin puuta. Mutta Klara ei vielääkään tiennyt, mihin he olivat sekaantuneet. Ajatuskin tulevasta keskustelusta kouristi Hannaa mahasta.

Ingrid nousi ja lähti. Hannan kertomus oli varmaan ollut hänelle liikaa. Kun Hanna tajusi, että Ingrid puhui puhelimessa, hän säntäsi perään.

”Ei hätää”, Ingrid sanoi. ”Nähdään siis pian.”

”Kenen kanssa sinä puhuit?” Hanna kysyi.

”Olen pahoillani, että olen vanha akka, joka tuppautuu asioihin, mutta et selviä tästä yksin.”

”Kenen helvetin kanssa sinä puhuit?”

”Isakin. Hän tulee tänne.”

Neljäs luku

Uni ei suostunut tulemaan. Therese Cedergren käänsi kylkeä ja katsoi Kasperia, joka makasi selällään suu auki ja kuorsasi. He olivat olleet yhdessä kaksikymmentäkaksi vuotta. Yli puolet Theresen elämästä.

Erittäin kova kuorsahdus sai Theresen kavahtamaan. Kasper oli työskennellyt partiopoliisina muutaman vuoden. Tänäpäin hän oli tullut kotiin rankan työvuoron jälkeen, lappanut ruoan kitaansa ja vajonnut television ääreen sohvalle. Pyytänyt Thereseä hieromaan niskaa ja hartioita. Tietenkin hän oli hieronut. Hän oli hieronut ja kuunnellut Kasperin öyhötystä nuorisosta ja heidän käyttäytymisestään. Therese oli tajunnut, että hän liioitteli. Lucian päivä oli ollut jo vuosikaudet samanlainen ryyppyjuhla. Tai ehkä Therese itse ei ollut enää ajan tasalla.

Therese kääntyi toiselle kyljelle ja tuijotti seinää. Lucian päivä sai hänet aina alakuloiseksi. Yläasteella ja lukiossa hän oli usein juhlinut silloin, mutta ei hän niinkään juhlimista ikävöinyt, vaan ylioppilaaksi pääsemisen jälkeisiä rennompia vuosia. Silloin hänellä ja talliporukalla oli ollut tapana käydä yhdessä oluella Lucian päivänä. Niillä jotka olivat jääneet tänne koulun loputtua. Mutta oli jo kymmenen vuotta siitä, kun hän oli ollut mukana. Ennen Lucasia, silloin kun hänellä oli ollut vain Wilma. Häntä ei enää edes pyydetty mukaan. Porukka oli kai kyllästynyt hänen tekosyihinsä.

Ensi vuonna Wilma täyttäisi kolmetoista, haluaisi luultavasti luuhata ulkona kavereiden kanssa. Tänä iltana hän oli tyytynyt äitiin

ja pikkuveljeen. He olivat paistaneet popcornia ja katsoneet Harry Potter -elokuvien ykkösosan. Lucas oli vasta seitsemän, mutta väitti, että kaikki hänen luokallaan olivat katsoneet sen. Wilma oli nähnyt kaikki harrypotterit moneen kertaan ja alkanut jo kyllästyäkin, mutta hänestä oli silti kiva katsoa niitä veljen kanssa.

Toivottavasti Lucas ei näkisi painajaisia. Therese kuulosteli ääniä pojan huoneesta, mutta mitään ei kuulunut.

Kasperin kuorsaus sai hänet viskaamaan ärtyneenä peiton syrjään ja nousemaan ylös. Hän ei odottanut huomispäivää innolla. Pyykkivuori oli valtava, ja talo piti siivota, ja kaikki oli niin paljon työläämpää, kun ei ollut nukkunut. Mutta jos hän menisi keittiöön, söisi banaanin ja lämmittäisi vaikka vähän maitoa, hän saisi ehkä unta.

Therese pysähtyi Lucasin huoneen ovelle ja työnsi sitä varovasti auki. Lucas halasi Teräsmies-täkkiään niin kuin hirviötä, jonka oli selättänyt. Kasvot olivat itsevarmat ja tyynet. Therese hymyili ja jatkoi Wilman huoneen ohi keittiöön.

Banaaneja oli vain yksi, ja Kasper tarvitsisi sen aamiaismysliinsä. Therese avasi jääkaapin, kaatoi puolikkaan lasillisen maitoa ja pani sen mikroon. Jos hän joisi liikaa, hän heräisi pissahätään. Keittiön ikkunalaudalla oli enkelikello, jonka äiti oli antanut. Kun Mikael oli viisi tai kuusi, hän oli mankunut saada koota sen. Siitä ei ollut tullut mitään, ja Mikael oli turhautuneena heittänyt koko kellon kumoon. Äiti oli koonnut kellon ja antanut Mikaelin syyttää sen pienet kynttilät lohdutukseksi. Mikael oli tuijottanut enkeleitä silmät suurina ja taputtanut ihastuksissaan käsiään, kun ne alkoivat tanssia ja soittaa kelloja. Niin kuin niitä olisi liikuttanut jokin taika.

Therese räpytteli kyynelet pois. Mikaelin katoamisesta oli kulunut kaksikymmentä vuotta, ja ikävän voima yllätti hänet. Joka jouluaatto Mikael oli herättänyt hänet, ja he olivat menneet yhdessä avaamaan aamupaketit, jotka odottivat keittiönpöydällä.

Mikro kilahti, ja Therese kirosi, ettei ollut ehtinyt sammuttaa sitä etukäteen. Hän kuunteli hievahtamatta. Kukaan ei tuntunut

heränneen. Hän otti maitolasin, sekoitti ja joi. Käytyään nopeasti vessassa hän palasi sänkyyn.

Vaikka kello lähenteli puoltayötä, Therese ei voinut olla katso-matta puhelinta. Ei viestejä eikä vastaamattomia puheluja äidiltä. Äiti asui edelleen Rällassa, samassa talossa, jossa Therese ja Mikael olivat varttuneet, ja äiti oli syy siihen, ettei Therese ollut lähtenyt Kalmaria kauemmas. Oli tuntunut mahdottomalta jättää häntä yksin.

Saatuaan Lucasin nukkumaan Therese oli soittanut äidille ja kysynyt, oliko poliisista kuulunut mitään. Ei ollut, vaikka siitä oli jo kaksi viikkoa, kun luurangonjäänteet oli löydetty Mittlands-skogenista.

En usko, että se on Mikael, äiti oli sanonut, kuten joka kerta, kun he olivat puhuneet viime päivinä. Äiti oli vakuuttunut, että Mikael eli. Therese ei ollut. Hän ei toivonut nykyään muuta kuin että he saisivat viimeinkin vastauksen. Ei voinut olla sattumaa, että jäänteet oli löydetty juuri Mittlandsskogenista. Siellä Mikael oli kavereineen yöpynyt lakkiaisiltana. Mikael ei ikinä olisi pysytellyt niin monta vuotta poissa ottamatta heihin yhteyttä. Theresestä hän ei ehkä olisi niin huolinut, mutta äidistä kyllä.

Viides luku

Ovikello soi, ja ovi avautui melkein samalla hetkellä. Hanna katsoi viskilasia, vaimensi mielihalun kulauttaa lopun kurkkuunsa. Isak säntäsi olohuoneeseen. Hän ei ollut riisunut kenkiään, ja ne jättivät märkiä jälkiä puulattiaan. Ääni Hannan päässä kehotti olemaan huomauttamatta siitä ja nousemaan sen sijaan ylös. Ilmeettömin kasvoin hän totteli ääntä, antoi Isakin halata.

”Than kamalaa”, Isak sanoi huulet Hannan ohimolla. ”Olen niin pahoillani.”

Hanna vastasi halaukseen eikä pystynyt enää pitelemään itseään koossa. Kyynelet valuivat, ja hän näki silmäkulmasta, että Ingrid oli poistunut huoneesta. Hanna ei koskaan haluaisi päästää Isakista irti. Isak oli lautta, johon Hanna takertui, ilman häntä Hanna hukkuisi omaan suruunsa. Lopulta Isak erkani halauksesta.

”Mitä voin tehdä?” hän kysyi.

”Vie minut pois täältä”, Hanna sanoi. ”En voi jäädä tänne.”

Hanna ei kestänyt sitä, että Ingrid tiesi nyt kaiken. Jos he jäisivät sinne, Hannan olisi pakko kertoa myös Isakille, ja hän oli täysin vakuuttunut, ettei pystyisi siihen. Ei vielä. Hän ja Isak olivat olleet ensimmäisillä treffeillä juuri ennen Kristofferin käyntiä ja toisilla muutama päivä sen jälkeen. Kuukaudet Isakin kanssa olivat saaneet Hannan uskomaan, että onni oli mahdollista. Jokin hänessä olisi halunnut olla välittämättä paskaakaan siitä, mitä Kristoffer oli paljastanut, ja antaa menneiden olla.